

Akkuasetus ja Kansallinen akkustrategia 2025

U 7/2021 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (akkuasetus)

Jarkko Vesa, TEM

16.2.2021

Kansallinen akkustrategiahanke

- Ministeri Lintilä asetti 24.6.2020 työryhmän valmistelemaan kansallista akkustrategiaa. Strategian avulla Suomi halusi vahvistaa rooliaan edelläkävijänä **kestävässä akkutuotannossa ja akkujen kierrättämisessä**.
- Suomen akkustrategia haluttiin ankkuroida vahvasti **Euroopan unionin akkuekosysteemiin**.
- Haluttiin luoda näkyvyyttä Suomelle **kestävän akkutuotannon edelläkävijänä** ja vahvistaa Suomen kv-asemaa korostamalla kestävän energian ratkaisuja.
- Tavoitteena oli tunnistaa keinoja **edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä** esimerkiksi materiaalisuunnittelu ja kierrätyksen avulla.

Visio 2025

Suomen akkuklusteri vuonna 2025 on edelläkävijä, joka tuottaa osaamista, innovaatioita, kestävää taloudellista kasvua, hyvinvointia ja työpaikkoja Suomeen.

- Suomen akkuklusteri hallitsee akkujen ja akkujärjestelmien **vastuullisen tuotannon** ja optimaalisen hyödyntämisen eri sovelluksissa.
- Suomi on esimerkkinä **kestävän kehityksen ja kiertotalouden** mukaiselle akkuarvoketjulle.
- Suomen akkuklusteri on **kilpailukykyinen** ja arvostettu **osa eurooppalaista** ja kansainvälistä **akkuekosysteemiä**.
- Kiertotaloutta ja kestävää kehitystä tukevat uudet **opetus-, koulutus- ja tutkimus-ohjelmat** tuottavat Suomeen akkuarvoketjun **osaajia ja edelläkävijöitä**.
- Suomi on **kansainvälisiä toimijoita houkutteleva** akkujen ja sähköistymisen liiketoiminta- ja innovaatioalusta, jossa tutkimus ja osaaminen ovat huipussaan.

Vastuullisuus

Kilpailukyky

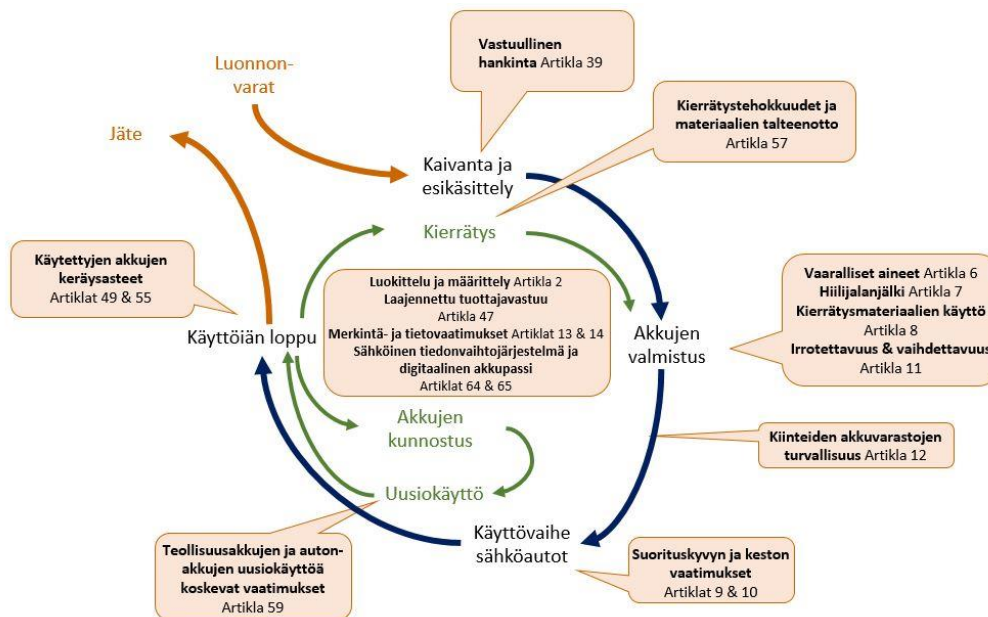

Osaaminen

Investoinnit

Komission ehdotus uudesta akkusäätelystä tukee kansallisen akkustrategian tavoitteita

Euroopan komission ehdotus uudesta akkusäätelystä kattaa akkujen koko arvoketjun. (Lähde: muokattu Mattia Pellegrinin EBA250-seminaari 15.12.2020 pitämän esityksen pohjalta)

Seitsemän strategista tavoitetta

Kansallinen akkustrategia 2025

- 1.** Suomen akku- ja sähköistymissektori kasvaa ja uudistuu.
- 2.** Akku- ja sähköistymissektorin investoinnit kasvavat.
- 3.** Akku- ja sähköistysesektorin toimijat edistävät kilpailukykyä yhteistyössä.
- 4.** Suomen akku- ja sähköistymissektori tunnetaan maailmalla valovoimaisena brändinä.
- 5.** Vastuullisuus on olennainen osa Suomen akku- ja sähköistymissektorin kasvua, uudistumista ja brändiä.
- 6.** Suomen toimijat ovat keskeisissä rooleissa uusissa arvoketjuissa.
- 7.** Digitaaliset ratkaisut laajentavat osaamis- ja yrityspohjaa ja nopeuttavat akku- ja sähköistysesektorin kehitystä.

Seitsemän strategista toimenpidettä (1)

1.

Kansallisen yhteistyön kehittäminen

Akkualan kansallisen yhteistyöelimen perustaminen.

Akkualan edunvalvonta innovaatio- ja elinkeinopolitiikassa.

Akkuarvoketjun yhteistyön, vuorovaikutuksen ja tiedonkulun vahvistaminen.

2.

Toimialan osaamisen kehittäminen

Kootaan opetustarjonta virtuaaliseen kokonaisuudeksi.

Akkualan kansainvälisen tutkijakoulun perustaminen.

Akkuinsinööri-koulutuksen käynnistäminen.

Digitaaliset alustat ja data osaksi akku- ja sähköistymissektorin osaamista.

3.

EU- ja kansainvälisen yhteistyö kehittäminen

Kansallinen koordinaatio edistämään suomalaisten pääsyä mukaan akkualan EU-päätöksentekoon.

Suomalaiset mukana kv. sääntely- ja standardisointityössä.

Horizon Europe –ohjelman nostaminen vahvemmin akkuklusterin agendalle.

4.

Investointeja houkuttelevan toimintaympäristön luominen

Lupaprosessien sujuvoittaminen (yhden luukun periaate, digitaalinen luvitus jne.).

Nimetään Suomelle akku-lähettiläitä rakentamaan Suomelle profiilia akkumaana.

Parantaa koulutetun työvoiman saatavuutta lisäämällä aloituspaikkoja ja helpottamalla ulkomaisia rekrytointeja.

Seitsemän strategista toimenpidettä (2)

5.

Alan vastuullisuuden kehittäminen

Elinkaariarviointiin pohjautuvat digitaaliset työkalut hiilijalanjäljen arviointiin.

Arvioidaan akkuklusterin hiilikädenjälkipotentiaali.

Kehitetään lainsäädäntöä tukemaan vastuullisuutta ja kierrätysliiketoimintaa.

6.

Suomen akkusektorin brändin kehittäminen ja alasta viestiminen

Lisätä kohdennettua viestintää alan vahvuuksista.

Järjestetään akkualan konferensseja ja muita tilaisuuksia (AkkuSlush).

Osallistutaan aktiivisesti akkualan kv-tapahtumiin edustaen Suomea ("maajoukkuepaita päälle").

7.

Rahoituksen kehittäminen

Pidennetään rahoituksen aikajännettä ja kasvatetaan rahoituskokonaisuuksia.

Täydennetään tutkimus- ympäristöjä ja testialustoja.

Tavoitellaan aktiivisesti EU-rahoitusta sekä TKI- että pilotointi-/demonstrointi- ja investointihankkeille.

Sääntelyryhmän johtopäätelmiä

- Vahva yhteisymmärrys, että **sääntelyn tavoitteiden** tulee olla riittävän **kunnianhimoiset ja harmonisoidut** eri EU-maiden välillä (sääntelymyönteisyys)
- **Vakaa sääntely-ympäristö** on kaikkien toimijoiden etu
- Kunnianhimoiset **keräys- ja kierrätystavoitteet** sekä **sekoitevelvoite** nähdään keinoina luoda markkinoita kierrätysmateriaaleille, mutta kierrätysprosenttien laskentatapojen tulee olla harmonisoidut ja kaikille selkeät
- **Valtiontukien** käyttöön suhtaudutaan yleisesti ottaen kriittisesti, mutta IPCEI-tyyppiset ohjelmat nähdään hyvänä toimintamallina, jossa rahallistakin tukea arvokkaampi asia on mahdollisuus verkostoitua Euroopan johtavien toimijoiden kanssa
- Akkujen kierrätykseen liittyy olennaisesti **EU:n jätteesiirtosääntely** sekä Baselin ja OECD:n sopimukset
- Akkujen **turvallisuussääntelyyn ja -ohjeistukseen** tulee kiinnittää huomiota
- **Akkujen ekosunnittelusääntelyn** tulevaisuus mielenkiintoinen kysymys (osa tulevaa akkudirektiivin päivitystä vai akuille omat päivitetyt vaatimukset?)

Kansallisen akkustrategiahankkeen sääntelytyöryhmän World Cafe –aivoriihi 9.10.2021

Kiertotalous-työryhmän tavoitteet ja toimenpiteet

TR1. Kiertotalous

TR1_ST01 Suomi on kierrätykseen liittyvän teknologian, osaamisen ja tutkimuksen Euroopan kärkeä.

HT2_ST02 Suomi edistää aktiivisesti EU:n akkuekosysteemin toimintaa kiertotalouden mukaisesti.

HT2_ST03 Digitaaliset käyttöikää pidentävät ratkaisut ja palvelut ovat osa Suomen arvoketjua.

Kestävyys

Palvelullistaminen

2nd life

Re-use

TR1_TP1. Laajat ja kohdennetut T&K-hankkeet kasvattamaan osaamista ja houkuttelemaan kv-osaajia Suomeen

TR1_TP2. Tulosten nopea kaupallistaminen, mahdollinen julkinen tuki (BF) teknisen riskin pienentämiseksi.

TR1_TP3. Suomi on aktiivisesti mukana akkujen ja kiertotalouden standardisointityössä.

Standardit

HT3_TP4. Laaditaan selkeä kuva EU:n tavoitteista EU:n suuntaan ja rajapinnat elinkaaridatalle, standardit

Avoin data

HT3_TP5. Suomessa otettujen akkujen elinkaaridata (avoin) standardihin pohjautuvat rajapinnat

Akkupassi

Yhteenveto

Kansallisen akkustrategian ja komission akkuasetusehdotuksen välillä on vahvat synergiat.

”Saimme kaiken mitä toivoimme – ja enemmänkin.” *)

*) Erään akkustrategiahankkeen sääntelytyöryhmän työssä mukana olleen yrityksen arvio komission akkuasetusehdotuksesta joulukuussa 2020